

Контрольні завдання з біології для 11 класу
Відділення хімії та біології
2018 рік

Завдання А (оцінюються у 1 бал)

Виберіть правильну відповідь

<p>1. Вкажіть рослину, у життєвому циклі якої домінує нестатеве покоління:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) маршанція мінлива; б) зозулин льон звичайний; в) баранець звичайний; г) сфагнум дібровний; д) фунарія вологомірна.	<p>2. Підземний пагін відрізняється від кореня наявністю:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) кори; б) ксилеми; в) флоєми; г) бруньок; д) зони росту.
<p>3. Вкажіть рослину, якій відповідають наступні характеристики: розмноження спорами, статеве покоління у формі «серця», листки – вайї:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) щитник чоловічий; б) плаун річний; в) вельвічія дивна; г) хвощ польовий; д) тис ягідний.	<p>4. Вкажіть тварину, якій відповідають наступні характеристики: теплокровність, наявність кіля, права дуга аорти:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) нанду північний; б) страус африканський; в) імператорський пінгвін; г) руда вечірниця; д) летючий собака.
<p>5. Планарія біла відрізняється від стьожака широкого наявністю:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) кровоносної системи; б) травної системи; в) первинної порожнини тіла; г) наскрізної травної трубки; д) трьох зародкових листків.	<p>6. Укажіть тварину, для якої характерне чотирикамерне серце та пойкилотермія:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) тритон альпійський; б) ринодерма Дарвіна; в) горобець хатній; г) сичик горобиний; д) кайман широконосий.
<p>7. Значна кількість людей у дитячому віці хворіє на вітряну віспу. Який імунітет виникає при перенесенні людиною даного інфекційного захворювання?</p> <ul style="list-style-type: none"> а) природний пасивний; б) природний активний; в) вроджений; г) штучний пасивний; д) штучний активний.	<p>8. У футбольного вболівальника під час матчу підсилюється вироблення гормонів:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) наднирників; б) підшлункової залози; в) потових залоз; г) довгастого мозку; д) епіфіза.
<p>9. Яка з наведених ситуацій може слугувати прикладом гуморальної регуляції дихання?</p> <ul style="list-style-type: none"> а) чхання при подразненні рецепторів слизової носа б) затримка дихання при входженні у холодну воду в) збільшення частоти дихання після його довільної затримки г) затримка дихання при вдиханні парів нашатирного спирту д) кашель при подразненні рецепторів слизової горла	<p>10. Для вироблення умовного рефлексу у собаки необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) давати їжу та спостерігати за виділенням слини у ротовій порожнині; б) давати їжу, а після цього – команду в) багатократно давати команду, нічим її не підкріплюючи г) давати команду та підкріплювати її виконання їжею; д) давати їжу та спостерігати за виділенням шлункового соку.

Завдання Б (оцінюються у 4 бали)

У кожному завданні оберіть всі можливі правильні відповіді із запропонованих:

11. Вкажіть процеси, характерні для першого поділу мейозу:

- 1) розміщення хромосом в один ряд по екватору в метафазі;
- 2) обмін гомологічними ділянками між гомологічними хромосомами;
- 3) розходження двохроматидних хромосом у анафазі;
- 4) розходження хроматид в анафазі;
- 5) утворення чотирьох гаплоїдних клітин;
- 6) утворення бівалентів;
- 7) зближення гомологічних хромосом.

12. Вкажіть риси, що описують процес фотосинтезу:

- 1) відбувається у спеціальних органелах – хлоропластах;
- 2) забезпечує синтез органічних речовин з неорганічних;
- 3) описується рівнянням $C_6H_{12}O_6 + 6O_2 + 38ADP + 38 H_3PO_4 \rightarrow 6CO_2 + 12H_2O + 38ATP$;
- 4) супроводжується синтезом АТФ та утворенням вуглеводів;
- 5) відбувається виключно на світлі;
- 6) характерний для рослин, ціанобактерій;
- 7) складається з реакцій гліколізу та фотолізу.

Завдання В (оцінюються у 5 балів)

Дайте обґрунтовану та лаконічну відповідь

13. При схрещуванні рослин пшениці, що мають щільний остистий колос, з рослинами, що мають нещільний (пухкий) безостий колос, у першому поколінні всі рослини мали безосте колосся середньої щільності. У другому поколінні отримано: безостих рослин з щільним колоссям – 58, безостих з колосом середньої щільності – 125, безостих з нещільним колосом – 62, остистих з щільним колосом – 19, остистих з колосом середньої щільності – 40, остистих з нещільним колосом – 21. Як успадковуються перелічені ознаки? Визначте генотипи батьківських рослин, наведіть схему успадкування зазначених ознак та пригадайте термін, що визначає характер взаємодії генів, що відповідають за щільність розташування зерен у колосі.

14. Який хромосомний набір (гаплоїдний, диплоїдний, триплоїдний, поліплоїдний тощо) характерний для:

- а) спермія, клітин зародка, ендосперму насіння, листків квіткової рослини;
- б) клітин зародка, ендосперму насіння, кореня хвойної рослини;
- в) яйцеклітини, спори, заростка папороті;
- г) коробочки, ризоїдів, архегоніїв зозулиного льону.

Відповіді обґрунтуйте.

15. Що спільного та відмінного у будові та функціях мітохондрій та хлоропластів? Чим можна пояснити наявність спільних рис зазначених органел?